

Kokeilujen vaikuttavuuden arviointi perustason ensihoidon osaamisalalla

Anna Levy 2016

Kokeilujen arvioinnin toteuttamisen lähtökohta

- Tuottaa arviointitietoa osana kokeilujen etenemisprosessia
- Kytkeä arviointitiedon hankkiminen osaksi koordinoititehtävää (raportoinnin organisointi ja yhteenveto, kouluttajien väliset yhteistyöpäivät ym.) ja kokeilujen ohjausta (kokeilukohtaiset jaostot, ohjausryhmä)
- Edistää kokeilujen arvioinnin luotettavuutta, eli kehittää kokeiluohjelmassa määriteltyjen tavoitteiden ja tulosten yhdenmukaista arviointia
- Kuvata, miten ja millä menetelmillä arviointitieto kerätään

Arvioinnin liittäminen kokeiluihin

- Opetushallituksen asettamat tavoitteet lähtökohtana kokeiluohjelmalle ja sen arvioinnille:
 1. Uusiin osaamistarpeisiin vastaaminen
 2. Tiedon tuottaminen
 3. Tutkinnon perusteiden ja koulutuksen kehittäminen

Tavoite tuottaa konkreettiset esitykset seuraavista asioista:

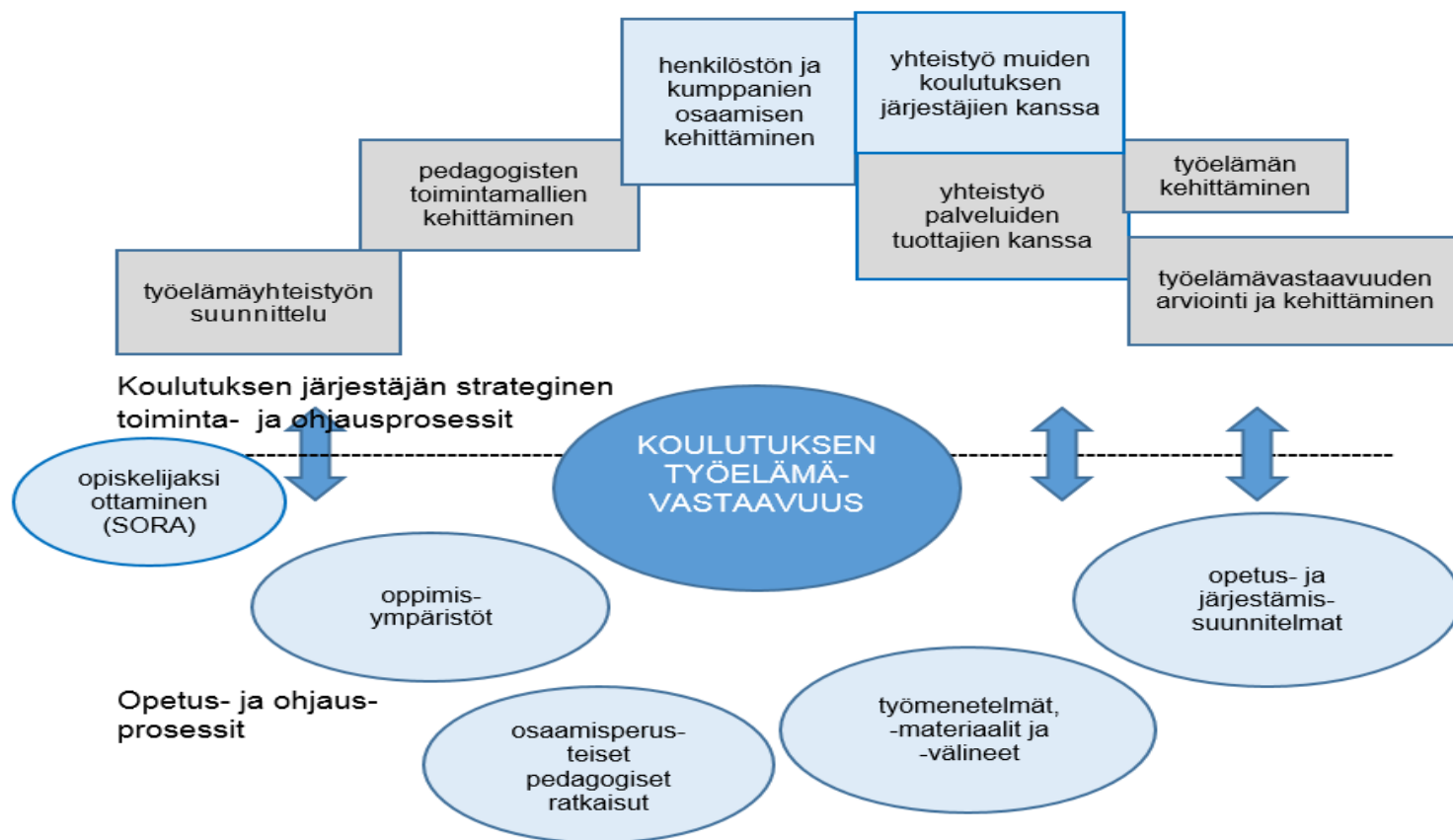
- Arviot tutkintorakenteeseen ja tutkintojen perusteisiin tarvittavista muutoksesta
- Esitykset tutkinnoista, niiden osaamisaloista ja tutkintonimikkeistä
- Esitykset tutkintojen osaamisalojen tutkinnon perusteiksi
- Esitykset, onko tarvetta liittää tutkinto Sora-lainsäädännön piiriin
- Määrälliset arviot aloituspaikoista ammatillisessa peruskoulutuksessa ja näyttötutkinnoissa
- Arviot tutkintojen toimivuudesta ammatillisessa peruskoulutuksessa ja näyttötutkinnoissa

Koulutuksen vaikuttavuus ja työelämävastaisuus

- Kokeilujen vaikuttavuuden arvioinnissa mitataan sitä, onko niissä saatu aikaan tarpeiden ja tavoitteiden suuntaisia vaikutuksia
- Kokeilujen arvioinnissa huomio kohdistuu siihen, miten kokeilujen tuottama osaaminen palvelee työelämää.
- Arvioinnin avulla selvitetään kokeilujen työelämävastaavuutta koulutuksen järjestäjän, opiskelijoiden ja työelämän näkökulmista

Työelämävastaavan koulutukset osatekijät

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian koulutuskokeilut 2014 – 2019

Arviointikysymykset

1. Miten kokeilujen tuottama osaaminen vastaa työelämän tarpeisiin?
 - Tulevaisuuden osaamistarpeet
 - Teknologian kehittyminen
 - Digitalisoituminen
 - Muuttuvat toimintaympäristöt
2. Mitkä tekijät edistävät ja estävät työelämän tarpeita vastaavan osaamisen kehittymistä kokeilujen aikana?
 - Opiskelijaksi ottaminen
 - Oppimisympäristöt
 - Osaamisperusteiset pedagogiset ratkaisut
 - Työmenetelmät, -materiaalit ja -välineet
 - Opetus- ja järjestämissuunnitelmat
 - Henkilöstön ja kumppaneiden osaamisen kehittäminen
 - Yhteistyö muiden koulutuksen järjestäjien kanssa
3. Millaisia tutkintoihin liittyviä terveydentila- ja toimintakykyvaatimuksia työelämässä on (vrt. SORA-lainsäädäntö)

Arvioinnin toteutus

- Keväällä 2016 on valmistunut ensimmäiset opiskelijat kokeilututkinnoista
- Opiskelijoita yhteensä 211 vuoden 2015 loppuun mennessä.
- Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon, perustason ensihoidon osaamisalan kokeilusta on valmistunut kaksi ryhmää vuonna 2016; arviointi täydentyy tulevina vuosina 2017-19
- Taulukko. Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta, perustason ensihoidon osaamisalasta valmistuvien opiskelijoiden arvioidut määrät vuosina 2016-2019.

TUTKINTO	2016	2017	2018	2019	Yht.
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala	34	113	182	48	377

Koulutuksen vaikuttavuus tulee esille vasta pitkän ajan kuluttua koulutuksen päättymisestä

Arviointiaineisto

Arviointiaineisto koostuu kokeilussa mukana olleiden:

- Opiskelijoiden palautteesta
 - Valmistuville tehdään webropol –kysely, jossa käytetään kaikissa tutkinnoissa yhteistä kysymysrunkoa
 - Keskustelut opiskelijoiden kanssa
- Työelämän palautteesta
 - Webropol –kysely
 - Yhteistyöpäivät
- Koulutuksen järjestäjien palautteesta
 - Webropol –kysely
 - Yhteistyöpäivät
 - Kokoukset

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

- Vuonna 2016 kokeilusta valmistuneita kaksi ryhmää, joissa yhteensä;
 - Aloittaneita opiskelijoita N=40
 - Opintonsa keskeyttäneitä opiskelijoita N=6
 - *Valmistuneita opiskelijoita N=34*
- Kyselyyn vastanneiden määrä N= 23, valmistuneista opiskelijoista vastausprosentti 67,6 (%)

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

Lähiopetus suhteessa työelämässä vaadittavaan osaamiseen

Opiskelijoiden mielestä...	Täysin eri mieltä tai Eri mieltä	En osaa sanoa	Samaa mieltä tai Täysin samaa mieltä
Opiskelua edisti, että opettajat olivat hyvin perehtyneet työelämään	13,0 % (3/23)	26,1 % (6/23)	60,9 % (14/23)
Opiskelua edisti, että opettajina oli myös työelämän asiantuntijoita ja asiantuntijakouluttajia	17,4 % (4/23)	17,4 % (4/23)	65,2 % (15/23)
Lähiopetuksessa opiskeltiin asioita, jotka tulivat esille käytännön työtehtävissä.	13,0 % (3/23)	30,4 % (7/23)	56,5 % (13/23)
Oppimistehtävät liittyivät käytännön työssä eteen tuleviin tilanteisiin ja asioihin helpottaen työssäoppimisjaksojen suorittamista	17,4 % (4/23)	26,1 % (6/23)	56,5 % (13/23)
Saan harjoitella käytännön lähiopetuksessa käytännön työssä tarvittavia taitoja	4,3 % (1/23)	52,2 % (12/23)	43,5 % (10/23)
Pystyn harjoittelemaan työssä tarvittavia taitoja oppilaitoksessa olevien ohjelmien, järjestelmien ja välineistön avulla.	21,7 % (5/23)	52,2 % (12/23)	26,1 % (6/23)

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian koulutuskokeilut 2014 – 2019

Työelämässä tarvittavan osaamisen oppimista edistävät ja estävät tekijät lähiopetuksessa

- Opiskelijat kokivat oppimista edistävinä tekijöinä:
 - Opettajan ammattitaidon
 - eri aiheisiin liittyvät simulaatioharjoitukset ja/tai muut käytännön harjoitukset (esim. elvytys, kanylointi, kipsaus, ergonomia jne.
 - “Opin eniten erilaisten harjoitusten aikana. Ensiksi käytiin lävitse powerpointtina tärkeät asiat lävitse, tämän jälkeen case-harjoitus ja harjoituksen jälkeen käytiin asiat lävitse mikä meni huonosti ja hyvin.”*
- Opiskelijat kokivat oppimista estävinä tekijöinä;
 - Miten simulaatio ym. harjoitukset oli suunniteltu ja miten niihin suhtauduttiin
 - Välineistön puute ja vanhanaikaisuus
 - “Koululla ei ollut kaikkea tarvittavaa välineistöä käytössä ja esim. simulaatiotilat olisivat ensihoidon opetuksessa ihan ehdottomasti oltava.”*

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveystalouden perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

- Opiskelijat kaipasivat opetukseen
 - VIRVE –puhelimien käyttöä
 - Ambulanssin ajoharjoituksia
 - Lisää EKG:n tulkintaa
 - Enemmän ja perusteellisemmin lääkehoitoa

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

Työssäoppiminen työelämäosaamisen edistäjänä

Opiskelijoiden mukaan...	Täysin eri mieltä tai Eri mieltä	En osaa sanoa	Samaa mieltä tai Täysin samaa mieltä
Lähiopetuksessa opitut asiat auttoivat työssäoppimispaikoissa.	8,7 % (2/23)	30,4 % (7/23)	60,9 % (14/23)
Osaamistaan edisti se, että he työskentelivät työssäoppimisten aikana eri paikoissa.	4,3 % (1/23)	8,7 % (2/23)	87,0 %, (20/23)
Työssäoppimispaikoissa harjoiteltiin niitä asioita, joita lähiopetuksessa oli oppinut.	21,7 % (5/23)	8,7 % (2/23)	65,2% (15/23)
Työssäoppimisen aikana pystyi tekemään alan työtehtäviä monipuolisesti.	0	26,1 % (6/23)	73,9% (17/23)
Työssäoppimisen ohjaaja/työpaikkaohjaaja tunsi tutkinnon, jota opiskelija suoritti.	52,2 % (12/23)	26,1 % (6/23)	21,7 % (5/23)

Työssäoppimispaikalla osaamista opiskelijoiden mielestä edistivät..

- Kirjalliset ja ensihoidolliset tehtävät
- Ohjaus

“Pääsin tekemään täsmälleen niitä työtehtäviä, joita ko. yksikössä tehtiin. Oppiminen oli siis monipuolista. Ohjaajien antama mahdollisuus tehdä kaikkia työtehtäviä ja tsemppi tuki oppimista.”

“Harjoittelu paikka, jossa ollaan kiinnostuneita opiskelijan kouluttamisesta.”

”Oma motivaatio ja halu oppia vastuun saaminen. Pääsin itsenäisesti tekemään päätöksiä ja käyttämään omia aivojani, mikä nosti motivaatitani opiskeluun”

- Osa opiskelijoista toi esille ohjauksen kehittämisen.

- Työssäoppimisten kesto
 - Pääsääntöisesti opiskelijat olivat työssäoppimisen pituuksiin tyytyväisiä
 - Ensihoito keskiössä

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

- Osaamisen osoittaminen, ammattitaitovaatimukset ja arviointikriteerit

Opiskelijat olivat sitä mielestä, että...	Täysin eri mieltä tai Eri mieltä	En osaa sanoa	Samaa mieltä tai Täysin samaa mieltä
pystyivät osoittamaan osaamisen aidoissa työelämän tilanteissa	4,3 % (1/23)	8,7% (2/23)	87 % (20/23)
oppilaitoksessa osoitettu osaaminen arvioitiin työelämän vastaavissa kokonaisuuksissa	8,7 % (2/23)	17,4 % (4/23)	73,9 % (17/23)
ammattitaitovaatimukset vastaavat työelämässä vaadittavia taitoja	21,7 % (5/23)	26,1 % (6/23)	52,2 % (12/23)

OPIKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

- Opiskelijoiden kokemus siitä, miten arviointikriteerit mittaavat työelämässä vaadittavia taitoja tutkinnon osittain, joita opiskelija oli suorittanut.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon tutkintorakenne, perustason ensihoidon osaamisalassa	Tutkinnon osa	Täysin eri mieltä	Eri mieltä	En osaa sanoa	Samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	Yhteensä
Kaikille yhteiset tutkinnon osat	Terveysten, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen	1	5	3	9	5	23
	Toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen	1	3	3	13	2	22
Perustason ensihoidon osaamisalan tutkinnon osat	Akuuttihoitotyössä toimiminen	0	5	2	10	6	23
	Ensihoitopalvelussa toimiminen	0	1	1	16	5	23

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointitekniikan koulutuskokeilut 2014 – 2019

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

- Työelämässä vaadittu osaaminen, jota ei ole ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksissa tai osaamisen arviointikriteereissä.

Opiskelijat toivat esille mm.

- leikkaussaliharjoittelussa leikkausasetojen laittamisen
- ambulanssien huollot ja auton ajoonlähtötarkistuksen
- valmiuden ylläpitämisen ja
- EKG:n tulkinnan
- Psyykinen hyvinvointi:

“Mielenterveys osio voisi olla pidempi ja kattavampi.”

“Potilaan kohtaaminen, keskusteluapu, kriisiapu. Omaisten huomioiminen. Mielenterveyttä koskevaa tietoa olisi toivonut koulutukselta enemmän. Lapsista- ja nuorista olisi voinut myös olla koulutuksessa jotain opetusta.”

“Valmiuden ylläpitäminen. Omasta jaksamisesta huolehtiminen sillä hetkellä, kun työkeikkaa ei ole.”

OPIKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

- Miten kehittäisit ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksia ja osaamisen arviointikriteereitä?
 - Kriteerien järjeistäminen, yksikertaistaminen
 - Esimerkkejä kriteereistä, joita tulisi tarkastella:
 - Hälytysajo
 - Ensihoidon johtaminen -> tilannejohtajuus tai yhteistyö
 - Lääkehoidon kriteerit; osattavista lääkkeistä lista
 - Yrittäjyys ja osaamisen tuotteistaminen tulisi poistaa
 - Kielitaidon osaamisen osoittaminen haasteellista työelämän kielitaidottomuuden vuoksi

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

- Alalle työllistyminen

Opiskelijat olivat sitä mieltä, että	Täysin eri mieltä tai Eri mieltä	En osaa sanoa	Samaa mieltä tai täysin samaa mieltä
Osaaminen, jonka oli hankkinut koulutuksen aikana auttaa häntä työllistymään alalle	8,7% (2/23)	8,7% (2/23)	82,6% (19/23)

OPIKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

- Ammattitaidon hankkimista estävät ja edistävät tekijät koulutuksen aikana

Osaaminen	Estävä tekijä	Edistävä tekijä
Työssäoppiminen	-Paljon rajoituksia mitä sai tehdä	-Mahdollisuus tehdä kaikkea
Opetus ja opettajien ammattitaito	- Hajanainen, epäselvä opetus - Opettajien osaaminen ei vastaa työelämää	-Laadukas lähiopetus, oikeat painotukset opetuksessa -Hyvä työelämälähtöinen ensihoidon opettaja
Henkilökohtaiset tekijät	-Huono, hiipuva motivaatio -Raha	-Oma halu oppia, motivoitunut asenne

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

- Opiskelijoiden itsearviointi seuraavissa asioissa:

	ei ollenkaan	vähäinen	tydyttävä	hyvä	erinomainen	Yhteensä
Tietoteknologian asiantuntijuus	2	1	7	9	4	23
Turvallisuusosaaminen	0	0	4	15	4	23
Uudet hoito- ja palvelumuodot	0	3	6	12	2	23
Digitaalisten järjestelmien hallinta	1	1	12	6	3	23
Robottiikka	5	6	11	1	0	23
Tietotekniikan hyödyntäminen	1	2	4	10	6	23
Sähköiset asiakaslähtöiset palvelut	2	0	11	6	4	23
Alan teknologinen osaaminen	1	2	9	8	3	23
Alan työkokonaisuuksien hallinta	0	0	7	15	1	23
Työskentely erilaisissa alan työpaikoissa	0	1	2	14	6	23
Valmiudet hankkia lisää työtehtävissä tarvittavaa osaamista	0	0	2	12	9	23
Yhteensä	12	16	75	108	42	253

Välinehuollon, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian koulutuskokeilut 2014 – 2019

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

- Miten kehittäisit kokeilututkinnon koulutusta?
 - Koulutuksen järjestäminen ja opetuksen toteuttaminen
 - *Enemmän ensihoitoa*; käytäntöä ja teoriaa sekä simulaatiokoulutusta
 - *Tilat-, välineet- ja materiaalit*; paremmat tilat harjoitukseen, VIRVE – radiopuhelimet osaksi lähiopetusta
 - *Työelämälähtöisyyttä enemmän*; opettajien ammattitaito, asiantuntijaluentoja, ensihoidon opettajia työelämästä
 - *Työssäoppimisten järjestäminen*; pitkillä aikatauluilla, opiskelijoiden informointi, TOP on voitava osoittaa osaaminen

OPISKELIJAKYSELYN TULOKSET:

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala

- Työllistyminen
 - *Tutkintokokeilu vastaa työelämän osaamista*
 - Osa valmistuvista opiskelijoista työllistynyt
 - Työllistymistä estävänä tekijänä koettiin tutkintonimike lähihoitaja
 - > ehdotettiin perustason ensihoitaja
- Jatko-opiskelu
 - Valmistuvista kyselyyn vastanneista jopa 69,6% (N=16) ilmaisi jatkavansa opintojaan. Osalla heistä oli jo opiskelupaikka AMK:ssa.
 - Opiskelijat toivat esille ammattikorkeakoulujen eri käytännöt aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisessa (AHOT), ja toivoivat tähän yhtenäistämistä ja parannuksia.